

ዝና

ተሳታፊዎች ይፋ የሆነ የመስመር ላይ መረጃ እንዴት ሌሎች ስለእነሱ ያላቸውን አስተሳሰብ ለመቅረጽ ሊያግዝ እንደሚችል ያያሉ። የተለያዩ የመስመር ላይ መረጃዎች ታዳሚዎችን ይለያሉ፤ የሆነ ሰው የእነሱን ስም በሚፈልግበት ጊዜ ምን አይነት መረጃ ማየት እንደሚፈልግ ከግምት ያስገባሉ፤ እንዲሁም ስለእነሱ ያልወደዱትን የኢንተርኔት ይዘት የተመለከተ ምላሽ ለመስጠት የሚያስችሉባቸው መንገዶችን ያውቃሉ።

ማቴርያሎች

ምን ማድረግ ይገባዎታል? የሚታደል ጽሁፍ

የእርስዎን ምስጢሮች ማን ያውቃቸዋል?

ክፍል 1

ለተማሪዎችዎ ይገነዘቡ

እርስዎ ስለራስዎ በሚሰጥዎት የያዙት ነገር ምንድነው? ይህንን ሚስጢር በውስጥዎ ይያዙት። ይህንን ሚስጢር ለማንም ሰው ማጋርትም ሆነ መጻፍ የለብዎትም።

አሁን አእምሮዎ ላይ ያሉ ጥያቄዎችን መልሰዋል — መልሶችዎን ጮክ ብለው አይናገሩ ወይም አይጻፉባቸው።

1. እዚህ ክፍል ካሉት ሰዎች ውስጥ ስንቶቹ ናቸው ሚስጢሩን የሚያውቁት?
2. ከሰፈርዎ ሰዎች ውስጥ ስንቶቹ ናቸው ይህንን ሚስጢር የሚያውቁት?
3. ፊትለፊት ከማያውቁባቸው ሰዎች ውስጥ ስንቶቹ ናቸው ይህንን ሚስጢር የሚያውቁት?

እርስዎ ይህንን ሚስጢር ወረቀት ላይ ጻፉት እና አንድ የዚህ ቡድን አባል የሆነ ሰው ድንገት ወረቀቱን አግኝቶ አነበበው እንበል። የተወሰኑ ተጨማሪ ጥያቄዎችን ይህን — እንደገና፣ በአእምሮዎ ብቻ ይመልሱባቸው፣ በድምጽ ወይም በጽሑፍ መመለስ የለብዎትም። አንድ ሳምንት ካለፈ በኋላ:

1. እዚህ ክፍል ካሉት ሰዎች ውስጥ ስንቶቹ ናቸው አሁን ሚስጢሩን ማወቅ የሚችሉት?
2. ከሰፈርዎ ሰዎች ውስጥ ስንቶቹ ናቸው ይህንን ሚስጢር ማወቅ የሚችሉት?
3. ፊትለፊት ከማያውቁባቸው ሰዎች ውስጥ ስንቶቹ ናቸው ይህንን ሚስጢር ማወቅ የሚችሉት?

ክፍል 2

ለተማሪዎችዎ ይገነዘቡ

የዚህ መረጃ “ታዳሚ” በመሆን የእርስዎን ሚስጢር ወይም ሌላ እርስዎን የሚመለከት መረጃ የማየት ዕድል ሊያገኙ የሚችሉ ሰዎችን ማሰብ አለብዎ።

ታዳሚዎን በሚገባ ማወቅ ምን መረጃ ለሌሎች ማጋራት እንዳይችሉ እና ማጋራት እንደሌሉባቸው በቀላሉ ለመወሰን ይረዳዎታል። ታዳሚ የሆነ መረጃ የማግኘት ዕድል ያለው ግለሰብ ወይም ቡድን ማለት ነው።

ዛሬ ባለው አዳዲስ ቴክኖሎጂ ምክንያት፣ የታዳሚዎች ቁጥር በፍጥነት ሊያድግ ይችላል። ይህ የታዳሚዎች በፍጥነት የመብዛት ዕድል በመኖሩ ምክንያት፣ የእርስዎ የመስመር ላይ መረጃ እና እንቅስቃሴዎች ታዳሚዎች ቁጥር ለማወቅ ወይም ለመገደብ — ፈጽሞ አይቻልም ባይባል እንኳ — እጅግ ከባድ ነው። የታዳሚዎች ቁጥር በፍጥነት ማድግ መቻሉ ስራዎ ከብዙ ሰዎች ጋር ካማጋራት አንጻር ጠቃሚ ቢሆንም፣ እርስዎ በግላዊነት መያዝ የሚፈልጉት መረጃ ላይ ይህ ሲሆን ግን አስደሳች አይደለም።

እንዳለመታደል ሆኖ — በተለይ ከብረንክ መረጃ — ሰዎች ልክ ሲያዩት በጣም ያስገርማቸዋል፣ ስለሆነም ይህ አይነት መረጃ መስመር ላይ በሚለቀቅበት ጊዜ፣ ይህንን ይዘት ማን ሊያየው እንደሚገባ መቆጣጠር አስቸጋሪ ነው።

መረጃ መስመር ላይ በሚያጋሩበት ጊዜ (እንደ ግላዊ ጽሑፍ ወይም መልእክት በመሳሰሉ መንገዶች በቀጥታ ከእንደ ሰው ጋር ብቻ ብላላኩ ጭምር)፣ ምናልባት እርስዎ የማይፈልጉባቸው ታዳሚዎች ጋር ሊደርስ እንደሚችል ማወቅ ይኖርብዎታል።

ክፍል 3

ተማሪዎችዎን ይጠይቁ

የሁኔታዎ ዝምኝ፣ ምስል፣ ወይም ሌላ መረጃ ማህበራዊ ሚዲያ ላይ በሚለጥፉበት ጊዜ፣ የትኛውን ታዳሚ ነው ታሳቢ የሚያደርጉት?

የማህበራዊ ሚዲያ መድረኩ ላይ የተመሰረተ ነው? ወይም አውደ-ትርጉሙ?

ለተማሪዎችዎ ይገነዘቡ

ይህ የግላዊነት ቅንብሮች እና የሚመርጡት ማህበራዊ ሚዲያ ላይ የሚመሰረት ይሆናል፣ ነገርግን ታዳሚዎ የቅርብ ጓደኞች / ተከታዮች / ግንኙነቶች፣ ሊያጠቃልል፣ ወይም በጣም ሰፊ ካለ ማንኛውም ያንን የማህበራዊ ሚዲያ መድረክ የሚጠቀም፣ ወይም ማንኛውም እርስዎን በመስመር ላይ የሚፈልግ ሰው ሊያጠቃልል ይችላል። ይሁን እንጂ ታዳሚው ማንም ይሁን ማንም፣ መረጃ ተቀድቶ ሌላ ቦታ ላይ ሊለጠፍ ይችላል፣ የሆነ ሰው የይዘቱን ምስል / ስክርንሻት ሊወስድ ይችላል፣ እንዲሁም መረጃ በአካል እና በመስመር ላይ የሀሳብ ልውውጦች ከእንደ ወደ ሌላ ሊጋራ ይችላል።

ተማሪዎችዎን ይጠይቁ

ይዘት ማህበራዊ ሚዲያ ላይ ሲያክል ታሳቢ የሚያደርጉት ታዳሚ ማን ነው?

ለምሳ የሌላ ሰው የ Facebook አውደ-ታሪክ ላይ ሲለጥፉ ወይም የሌላ ሰው የማህበራዊ ሚዲያ መለያ ላይ (ለምሳሌ፣ ምስላቸው ላይ አስተያየት በመስጠት፣ ልጥፍ ወይም ምስል ላይ እነሱን በማያያዝ) የሆነ ይዘት ሲለጥፉ ታሳቢ ያደረጉት ታዳሚ ማን ነው?

ለተማሪዎችዎ ይገነዘቡ

ይህ በእርስዎ እና በእነሱ የግላዊነት ቅንብሮች የተመሰረተ ነው፣ ነገርግን ይዘቱ ለጓደኞቻቸው / ተከታዮቻቸው / ግንኙነቶቻቸው፣ እንዲሁም እርስዎ ለማያውቁባቸው ሰዎች ጭምር ይታያል፣ — ይህ የቤተሰቦቻቸው አባላቶች፣ ወይም አስተዳዳሪዎች ወይም ትምህርት- ቤቶቻቸው ላይ ያሉ አስተማሪዎችን ሊያጠቃልል ይችላል።

ተማሪዎችዎን ይጠይቁ

መልእክት ሲልኩ (ለምሳሌ፣ ጽሑፍ፣ ኢሜይል፣ ግላዊነት / የቀጥታ መልእክት በማህበራዊ ሚዲያ) ታሳቢ የሚያደርጉት ታዳሚ ማን ነው?

ለተማሪዎችዎ ይገነዘቡ

ታዳሚዎ መልእክት የላኩበት ሰው ነው፤ ነገርግን ይጠንቀቁ — ሌሎችም ሊያዩት ይችላሉ።

ተማሪዎችዎን ይጠይቁ

መልእክትዎ ካሰቡት ታዳሚ በተጨማሪ ወደ ሌሎች ሰዎች እንዴት ሊደርስ ይችላል? [ምናልባት በመስል / በስክሪንሻት፣ በማስተላለፍ፣ እና በአካል በስልክ በማጋራት ሊተላለፍ ይችላል።]

ብዛት ያለው ታዳሚ ተደራሽ ማድረግ ጠቃሚ የሚሆነው በምን ሁኔታ ነው? [ለምሳሌ መልእክት ብዛት ላላቸው ታዳሚዎች ማስራጨት ሲፈለግ፣ ብዙ ህዝብ ማነቃነቅ ሲፈለግ፣ ግንዛቤ ለማሳደግ።]

ታሳቢ ከተደረጉት ታዳሚዎች የበለጠ ብዛት ያላቸው ታዳሚዎች ተደራሽ ሲሆኑ ችግር የሚሆነው በምን ሁኔታ ነው? [ከታሰበው ታዳሚ ውጪ ላሉ ታዳሚዎች ማጋራት ችግር ሊፈጥርብዎ፣ ውርደት ሊያስከትልብዎ፣ እንዲሁም ክብርዎ ሊጎዳብዎ ይችላል።]

የመስመር ላይ ዝና እና ክብር ይዞ መቀጠል ጠቃሚ የሚሆንባቸው ሁኔታዎች የትኞቹ ናቸው? [ለምሳሌ የትምህርት-ቤት / ኮሌጅ / ዩኒቨርሲቲ ማመልከቻዎች፣ የሥራ ማመልከቻዎች፣ እና አዳዲስ ጓደኞች ማፍራት እንደ ምሳሌ ሊጠቀሱ ይችላሉ።]

ዝናዎ እንደገና መፈለግ

ክፍል 1

የክላስ መስተጋብር

ተሳታፊዎቹ የሚያውቁት ታዋቂ ሰው (ለምሳሌ፣ ሙዚቃ ላይ እና / ወይንም ፊልም [ሙቪዎች / ተሌቪዥን] ኢንዱስትሪ፣ ፖለቲካ፣ ንግድ ላይ ታዋቂ የሆነ ሰው) ይፈልጉ። የመስመር ላይ መፈለጊያ ሞተር ላይ በስማቸው ይገልጹ / ይፈልጉ እና ከተሳታፊዎቹ ጋር፣ የመጡልዎ ጥቂት ነገሮችን ይመርምሩ (እባክዎ የፍለጋ ውጤቶችን ስክሪኑ ላይ እንዲታዩ ያድርጉ) በተጨማሪም፣ የዝናው የማህበራዊ ሚዲያ ህልውና ይጎርጉሩ። ለጥቂት ደቂቃዎች ከጎረጎሩ በኋላ፣ ሁለት ተሳታፊዎች በታዋቂው እና በደጋዎቹ መካከል ሊፈጠር የሚፈለገው መስተጋብር እንዲተገብሩ ይጠይቁባቸው።

ተማሪዎችዎን ይጠይቁ

_____ ስለእነሱ ብዙ መረጃ የሚያውቅ ሰው ሲያጋጥማቸው ምን ይሰማቸዋል?

ያ መረጃ ትክክል ባይሆን ምን ይሰማቸው ነበር? ይህንን _____ የሚመለከት መረጃ ስንት ሰዎች ሊደርሱበት ይችላሉ?

_____ መስመር ላይ የሚገኝ እነሱን የሚመለከት መረጃ እንዴት መቆጣጠር ይችላሉ?

ክፍል 2

ለተማሪዎችዎ ይገነዘቡ

እርስዎ የሚያገኙባቸው ሰዎች እርስዎን የሚመለከት ተጨማሪ መረጃ ለማግኘት የፍለጋ ሞተሮችን ይጠቀማሉ። እነሱ የሚያገኙት ጥሩም ሆነ መጥፎ እነሱ ስለእርስዎ የሚኖራቸው አመለካከት ላይ ጫና ያሳድራል። ስለእርስዎ የሚኖራቸው አመለካከት መቆጣጠር ከፈለጉ፣ ምን ዓይነት መረጃ ሊያዩ እንደሚገባ ማወቅ ይኖርብዎታል።

እነዚህ ሰዎች የወደፊቱ ሰራተኞች የትምህርት-ቤት / ኮሌጅ / የዩኒቨርሲቲ ተመዝጋቢዎች ሀላፊዎችን ሊያተቃልሉ ይችላሉ። የምዝገባ ሀላፊዎች አመልካቾችን መስመር ላይ እንደሚፈልጉባቸው እና / ወይንም መስመር ላይ ያገኙት መረጃ የምዝገባ ውሳኔዎችን ለመወሰን መጠቀማቸውን ላያሳውቁባቸው ይችላሉ።

ክፍል 3

የክላስ መስተጋብር

ተሳታፊዎችን በጥንድ ያደራጁ።

ለተማሪዎችዎ ይገነዘቡ

የሆነ ሰው ስምዎን ሲጎለገል / መስር ላይ ሲፈልግ ሊያገኛቸው የሚፈልጉዎቸው ሶስት ነገሮችን ያሰላሰሉ። እነዚህ ነገሮች ምንያህል በፍለጋ ውጤቶቹ ላይ ይታያሉ ብለው ያስባሉ?

ከአጋርዎ ጋር ይጋሩ።

ተማሪዎችዎን ይጠይቁ

እርስዎ እና አጋርዎ ምን መጣላቸው?

የራስዎን ስም ከጎለገሉ / መስመር ላይ ስምዎን ከፈለጉ እጅዎን ያውጡ። ምን አዩ? ምን ምስሎች መጡልዎ? ስራስዎ መረጃ ምግኘት ችለው ነበር፣ ወይም በአለም ላይ የእርስዎን ስም ያጋሩ ሰዎች ነበሩ?

1. ተመሳሳይ ስም ካላቸው፣ ተሳታፊዎቹ ፍለጋዎቻቸው ላይ እንደ የመኖሪያ ከተማቸው ወይም የትምህርት-ቤታቸው ስም የመሳሰሉ ተጨማሪ መረጃዎች እንዲያክሉ ይጠይቁዎቸው።

በተጨማሪም ተሳታፊዎች ኢንተርኔት ያላቸው ኮምፒዩተሮች ወይም ተንቀሳቃሽ ስልኮች ካሉ በዚህ መልመጃ ጊዜ ራሳቸውን እንዲጎለገሉ / ስሞቻቸውን መስመር ላይ እንዲፈልጉ ሊጠይቁዎቸው ይችላሉ።

ተማሪዎችዎን ይጠይቁ

ስምቆ በሚጎለገሉበት / ስምዎን መስመር ላይ በሚፈልጉበት ጊዜ፣ እነዚህን ሶስት ጥያቄዎች ይጠይቁ:

1. የመጀመሪያዎቹ ጥቂት ውጤቶች ምንድናቸው?
2. ይህ መረጃ ተመችቶታል?
3. ሌሎቹ ውጤቶች እርስዎን በሚመለከት ምንድነው እያሉ ያሉት? እንደ ተማሪ? እንደ ሰራተኛ?

አንድ ሰው እነዚህ ውጤቶች ካዩ በኋላ ስለእርስዎ ምን አይነት አመለካከት ሊይዝ ይችላል? የመጀመሪያዎቹ ጥቂት ውጤቶች ላይ የሚገኘው መረጃ ካነበቡ በኋላ ምን አይነት አመለካከት ሊይዙ ይችላሉ?

ለውስጥ-በስጥ መረጃ ምላሽ መስጠት

ክፍል 1

የክላስ መስተጋብር

ምን ማድረግ አልብህ የሚለውን ያሳልፉ? የተሳታፊ ደብተር። ተሳታፊዎችን በጥንድ ያደራጁ። ተሳታፊዎቹ የስራ ወረቀቱ ላይ የተቀመጡትን አጽመታሪኮች በተመለከተ እንዲወያዩ እና ለእያንዳንዱ አጽመታሪክ የሚሆኑ ስትራቴጂዎች / መፍትሄዎች እንዲያመጡ እንዲሁም ድርቶቻቸው ሊያስከትሉባቸው የሚችሉባቸው መዘዞችን በተመለከተ አስቀድመው እንዲያስቡ ይጠይቁባቸው። ይህንን እንዲያደርጉ 15 ደቂቃ ይስጡባቸው።

ተማሪዎችዎን ይጠይቁ

አንድ ሰው እርስዎን የማይወዱት ነገር እና / ወይም በአውድ ሲመለከቱት ተገቢ ያልሆነ ይዘት ቢለጥፍ ምን ማድረግ አለብዎ?

ሌላ ሰው የሚመለከት ይዘት ከመለጠፍዎ በፊት ምን ማሰብ ይኖርብዎታል?

ለአሉታዊ መረጃ ምላሽ መስጠት

ክፍል 1

ተማሪዎችዎን ይጠይቁ

ስምዎ በመስመር ላይ በሚፈልጉበት ጊዜ እርስዎን የሚመለከት አሉታዊ መረጃ ካገኙ (ለምሳሌ፣ በፍለጋ ሞተር፣ ወይም በማህበራዊ ሚዲያ ላይ)፣ የሆነ ነገር ማድረግ ይችላሉ?

እርስዎ ሊያዩባቸው ከማይፈልጉባቸው ይዘቶች የተወሰኑትን ይጥቀሱ?

ክፍል 2

ለተማሪዎችዎ ይገነዘቡ

እርስዎ የማይወዱባቸው እርስዎን የሚመለከቱ የመስመር ላይ ይዘቶች ሲያገኙ፣ በመረጃው አውድ እና አይነት ተመስርተው የሆነ ነገር ማድረግ የሚችሉባቸው የተለያዩ አቅራቢዎች አሉ።

አንዱ መንገድ “የመከታ-ንግግር” ሲሆን፣ ትርጉሙም እርስዎን በአወንታዊ መንገድ መግለጽ የሚችል ይዘት በመፍጠር እና በማስተዳደር ትኩረት መሰጠት / እርስዎን የሚመለከቱ አወንታዊ ታሪኮች የበለጠ ደምቆ እንዲታይ ማድረግ መቻል ማለት ነው። ለምሳሌ አስፈላጊ ከሆነ በስምዎ ጠማር በመጀመር፣ ወይም ድረገጽ በማስመዝገብ ማህበራዊ ሚዲያ ላይ ራስዎን በማቅረብ ይህንን ማድረግ ይችላሉ።

ሁለተኛው መንገድ ደግሞ የተለያዩ አሉታዊ ይዘትን የማስወገድ አማራጮችን መጠቀም ነው። ለምሳሌ፡-

1. የማይወዱት ይዘት ካዩ (ለምሳሌ የእርስዎ ምስል)፣ በቀጥታ ይህንን የለጠፈው ሰው (በተለይ ማህበራዊ ሚዲያ እና / ወይም የመልእክት መተግበሪያዎች) ለማግኘት እና ይዘቱን እንዲያስወግደው ለመጠየቅ ሊሞክሩ ይችላሉ።
2. በተጨማሪም ብዙ ፕላትፎርሞች እርስዎ የተበሳጩበት ወይም ያልፈለጉት መረጃ ምልክት የሚያደርጉበት አሰራር አላቸው; እርስዎን በአሉታዊ / በማያስወድድ አኳህን የሚገልጹ ይዘቶች (ለምሳሌ፣ ምስሎች፣ ቪዲዮዎች፣ ጽሑፍ ተኮር ልጥፎች); ፕላትፎርም ላይ መኖር የለባቸውም (ለምሳሌ፣ ክብረት፣ አጥቂ፣ ወይም የተከለከለ የሚመስል); የማታለያ የሆነ — ከዛ ፕላትፎርም በአገልግሎት እና ማህበረሰብ ህገ-ደንቹ መሰረት ያጣራዋል።
3. በአንዳንድ አጋጣሚዎች ደግሞ ሕግን ተጠቀመው ነገሮችን ማስተካከል ይችላሉ። ለምሳሌ ማስረጃ ላይ ተመስርተው ክስ በመመስረት (ለምሳሌ ግላዊነትን የሚጥሱ ወይም የሀሰት መግጫዎችን በመጠቀም ስም የሚያጠፉ ሁኔታዎች ሲከሰቱ) እርምጃ ማስወሰድ ይችላሉ።
4. አንዳንድ ሀገሮች የሚደረጉት ሕጋዊ ያልሆነ ይዘት መኖሩ ባወቁ ቅጽበት እንዲያስወግዱ የሚያስገድድ ሕግ አላቸው [ለምሳሌ፣ የኔትወርክ ሕግ ጀርመን ላይ]።

5. እባክዎ በተጨማሪም አንዳንድጊዜም ችግር የሌለበት ይዘት ለማባዛት / ለማስወገድ / ሲሞክሩ ሳይታሰብ ትልቅ ትኩረት ሊሰጡ ይችላሉ።

ክፍል 3

ለተማሪዎችዎ ይገኛቸው

በተጨማሪም፣ የአውሮፓ ህብረት (“EU”) ውስጥ የሚኖሩ ሰዎች “ችላ የመባል መብት” ወይም በሰፊው “የመረጃት መብድ” ተብሎ የሚጠራ መብት አላቸው (ይህ መብት ሰዎቹ ከአውሮፓ ህብረት ውጪ ሲሆኑም ይህ መብት ይሰራል)። በዚህ መብት ማለትም በጠቅላላ ውሁብ ጥበቃ ቁጥጥሮች (“GDPR”) መሰረት፣ የአውሮፓ ህብረት ነዋሪዎች “ውሁብ መዝጋዎች” ን የተወሰነ እነሱን የሚመለከት መረጃ እንዲሰረዙላቸው መጠየቅ ይችላሉ። (“ውሁብ መዝጋዎች” የእርስዎ መረጃ እንዴት መሰናዳት እንዳበት የሚወስኑ የንግድ ስራ ድርጅቶች፣ የመንግስት ድርጅቶች፣ እና ሌሎች ያጠቃልላል።)

የአውሮፓ ህብረት ሰዎች እነሱን የሚመለከት መረጃ እንዲሰረዙላቸው ለመጠየቅ የሚያስችሉዎቸው ስድስት ምክንያቶች አሉ። እነዚህ ምክንያቶች እያንዳንዳቸው የተለያዩ አጋጣሚዎችን ይሸፍናሉ። ውሁብ እንዲሰረዝ ከሚጠየቅባቸው ምክንያቶች አንዱ የተሰበሰበው መረጃ ስለ “ህጻን” ከሆነ እና መረጃውን ማጋራት ከፍተኛ የአደጋ ስጋት እንዳለው ቆይቶ ከገባው። ምክንያቱ በጣም ጥቅል ነው። አንድ የሀያ አምስት አመት ሰው በአስራ ስድስት አመቱ ያጋራው መረጃ እንዲወገድለት የሚፈልግባቸው በጣም ብዙ ምክንያቶች ሊኖሩት ይችላሉ።

በተጨማሪም ችላ የመባል መብት ላይ ብዙ ገደቦች አሉ። ችላ የመባል መብት ሊከለከልባቸው የሚችልባቸው አምስት ምክንያቶች አሉ። ልክ እንደ ችላ የመባል መብት የመጠየቅ ምክንያቶች ሁሉ፣ የመከልከል ምክንያቶችም ብዙ የተለያዩ አይነት ሁኔታዎችን የሚሸፍኑ እና ሰፊ ናቸው። ከልከላን በተመለከተ ስለ አንድ ወሳኝ ምክንያት የበለጠ እናወራለን — ማትም በጥቂት ደቂቃዎች ውስጥ — ሀሳብን በነጻነት የመግለጽ መብቶች አስመልክተን እንነጋገራለን።

ጉንቦት 25, 2018 ተግባራዊ ሆነዋል። GDPR ተግባር ላይ የሚቆይበት ጊዜ በተራዘመ ቁጥር፣ አውሮፓ ህብረት ውስጥ የሚገኙ ሰዎች ችላ የመባል መብታቸው እንዴት እንደሚጠቀሙበት እና ኩባንያዎች፣ የመንግስት ድርጅቶች፣ እንዲሁም ሌሎች የሚሰጡት ምላሽ ምን እንደሚመስል ለመረዳት እንችላለን።

ምድብ ሥራ

ክፍል አንድ

ምድብ ስራ

አማራጭ 1፣ ዕድሜያቸው 13-15 ለሆኑ ተሳታፊዎች፡ ለተማሪዎችዎ ይገነቡቸው

በይፋ መስመር ላይ የተለቀቀ መረጃ ሌሎች ሰዎችን የሚመለከት አመለካከት ለመቅረጽ ምን ያህል እንደሚረዳ አውርተናል፤ አሁን እርስዎ የተማሩትን ወደ ተግባር ይቀይሩ።

በሚቀጥሉት 30 ደቂቃዎች፣ በግል፣ በሚከተለው ተግባር ይሳተፉ፡

1. ታዋቂ ሰው (ለምሳሌ፣ ሙዚቃ ላይ እና / ወይንም ፊልም [ሙቪዎች / ተሌቪዥን] ኢንዱስትሪ፣ ፖለቲካ፣ ንግድ ላይ ታዋቂ የሆነ ሰው) ይምረጡ።
2. ያንን ሰው በተመለከተ መስመር ላይ በይፋ የተለቀቀ መረጃ ይፈልጉ እና ይህ መረጃ እርስዎ ስለ ሰውየው ያሉት አስተሳሰብ በመቅረጽ ረገድ እንዴት እንደረዳዎት በአጭር አንቀጽ ያብራሩ።
3. ይህ ግለሰብ ራሱን መስመር ላይ የሚያቀርብበት አካሄድ / ሌሎች እሴትን መስመር ላይ የሚረዱበት መንገድ እንዲያሻሽል ለመርዳት እሴትን የሚመለከት የመስመር ላይ ይዘት እንዴት በተለየ አካሄድ ማቅረብ እንደሚችል (ለምሳሌ፣ የግላዊነት ቅንብሮች ከመለወጥ አንጻር፣ የታዳሚዎች ለውጥ ከማድረግ አንጻር፣ ከይዘቱ ፍሬ ነገር አንጻር) እና / ወይንም ጠቅልሎ አለመኖር (ለምሳሌ የተሰረዘ፣ የፈረሰ) ለማሳየት አራት ምክሮችን መስጠት ቢችሉ ኖሩ፣ እነዚህ ምክሮች ምን እና ምን ይሆኑ ነበር?

አማራጭ 2፣ ዕድሜያቸው 16-18 ለሆኑ ተሳታፊዎች፡

የመረጣት መብት የማትፈቅድ ሀገር ላይ እንደሚኖሩ ያስመስሉ። ያቺ ሀገር ያንን መብት እንድትፈቅድ የሚጠይቁባቸው 2-3 መከራከሪያዎች ምን ይሆኑ ነበር? እባክዎ የእርስዎን አቋም በመቃወም ሊቀርቡ የሚችሉ 2-3 ጠንካራ መከራከሪያ ነጥቦችንም ይለዩ።

ማስታወሻ፡ አንዳንድ ሀገሮች፣ ዜጎቻቸው ያለምንም የመንግስት ማስፈራሪያ ወይንም ገደብ ሀሳባቸውን በነጻነት የመግለጽ መብት ይሰጣሉ። ሀሳብን በነጻነት የመግለጽ መብት በተፈቀደባቸው ሀገራት “ያለመጠቀስ መብት” ወይንም “የመረጣት መብት” እንዴት ይሰራል ብለው ነው የሚያስቡት? አጠቃላይ የአውሮፓ ህብረት የውሂብ ጥበቃ ሕግ፣ መረጃ

ማስወገድ የዜጎችን “ሀሳብን በነጻነት የመግለጽ እና የመረጃ ነጻነት” መብቶች የሚጋፋ ከሆነ “ችላ የመባል መብት” ተግባራዊ መሆን የለበትም ይላል። አንድ ሰው የራሱን ግላዊ መረጃ እንዲወገድለት ሲፈልግ ሌላ ሰው ደግሞ የመረጃው መወገድ የሁለተኛው ሰው ሀሳብን በነጻነት የመግለጽ መብቶች (ለምሳሌ፣ አንድ ተማሪ አንድን አስተማሪ የሚመለከት አሉታዊ ጽሑፍ ጽፋ ጠማር ላይ ለጠፈ; ተማሪዋ በአስተማሪው መማር ካቋረጠ በኋላ፣ መረጃው አስፈላጊነት ስለማይኖረው መወገድ አለበት ሲል አስተማሪው ገለጸ; ተማሪዋ ደግሞ መረጃውን ማስወገድ ማለት ከዚህ ቀደም የነበራት የትምህርት ተሞክሮዎችን በተመለከተ በነጻነት የመናገር መብት መጣስ እንደሆነ ተከራክረች)? ስለሚጋፋ መወገድ የለበትም ብሎ የሚከራከርበት ሁኔታ ሲፈጠር አስበውት ያውቃሉ።

ተሳታፊዎች ይህንን ስራ እንዲያጠናቅቁ 30 ደቂቃ ይስጡባቸው።